

نُت سی و هشتم

شب‌ی به یاد سفیر سنتور ایران

رضا مهدوی نوازنده سنتور و پژوهشگر موسیقی در چهارمین شب از سی و هشتمین جشنواره موسیقی فجر در «شب حسین ملک» قطعاتی را به صورت بداهه به یاد استاد خود اجرا کرد.

مهدوی پیش از اجرای خود در سخنانی به آشنایی با حسین ملک و آموزش در مدرسه این هنرمند برجسته سنتور اشاره کرد و گفت: بنده افتخار داشتم در دوران کودکی در ابتدای دهه ۶۰ به مکتب حسین ملک بروم؛ او شخصیتی کاریزماتیک و بیانی سخت موسیقی با افراد صحبت می‌کرد به آنها انگیزه و امید می‌داد. در واقع حسین ملک سفیر سنتور ایران در جهان بود و در ۳۵ کشور به اجرا رفته بود و هیچ موسیقیدانی این قدر سفر به خارج از ایران نداشت.

او افزود: حسین ملک شیوه خاص نوازندگی خود را داشت که همین او را از هم‌دوره‌هایش متمایز می‌کرد. علاوه بر شیوه تکنوازی خاص آنچه او را متفاوت و مشهورتر از سایر نوازندگان می‌کرد ابداع و تغییرات ماندگاری بود که در ساز سنتور ایجاد کرد. این پژوهشگر موسیقی بیان کرد: من تنها دو سال شاگرد او بودم اما تا آخرین روزهای حیاتشان با ایشان رفت و آمد داشتم؛ حسین ملک نخستین نوازنده‌ای بود که در تلویزیون ایران با ساز سنتور نوازندگی کرد.

مهدوی درباره یکی از جوجه باز کار حسین ملک اظهار داشت: استاد ملک شهرت دیگری هم دارد اینکه آهنگساز سرود «سی تیر» با شعری از ابوالحسن صبا بود. در واقع حسین ملک به خاطر این سرود ضدمباریستی در سال‌های دهه ۳۰ تحت تعقیب بود؛ البته سرود «سی تیر» را ما در سال ۱۳۷۳ در حوزه هنری اجرا کردیم.

این نوازنده مدرس سنتور درباره اجرای بداهه خود در شب حسین ملک توضیح داد: در این برنامه کاملاً بداهه نوازتم، در بداهگی ناخواسته از مخاطبان و استادم حس گرفتم؛ در حین اجرا ناخواسته ملودی در خاطرم نقش بست که می‌شود در آینده آن را آهنگسازی و به صورت تکنوازی و ارکسترال اجرا کرد؛ همین بداهه دستمایه‌ام شد و به‌نظم آمد در گام‌های مختلف آن را اجرا کنیم؛ در محدوده ساز و آوازه‌ای شور مدلاسیون کردم و اشاره‌ای به اصفهان داشتم و در بنیاد آواز زدم و گوشه‌هایی از موسیقی دستگاهی را به روایت خودم اجرا کردم.

سپاه، نیروی هوایی و نیروی زمینی و اظهارکرد: «موزیک‌ها مانند هم است و تفاوتی در آن نیست، اما انتخاب قطعات به سلیقه فرمانده برمی‌گردد و توانمندی پرسنل برای اجرای آن و من در این مسأله دقت نظر بسیاری دارم.» این فرمانده در پاسخ به این سؤال که آیا می‌توان موسیقی فولک را هم با این ارکستر اجرا کرد گفت: «این قطعات باید درگام یا دستگاه‌های موسیقی ایرانی اجرا شوند که قابلیت اجرا با سازهای این ارکستر را داشته باشند. بطور مثال سه‌گانه، با سازهای بادی برنجی اجرا نمی‌شود. اما در دستگاه اصفهان و ماهور که ربع پرده ندارند این قابلیت وجود دارد. جالب است بدانید با این ارکستر قطعاتی از آقای همایون شجریان و آقای علیرضا افتخاری را هم اجرا کرده‌ایم.»

اجرای آثار همایون شجریان و علیرضا افتخاری

به گفته او «انتخاب خواننده‌های ارکستر می‌تواند از خارج از سازمان هم باشد. بطور مثال ارکستر رزم نوازان مقاومت، با استاد رشید وطن دوست و آقای مهرداد کاظمی و حتی اوایل خدمتم با آقای گلریز و زنده یاد استاد استفندیار قهر باغی هم اجرای برنامه داشته است.» او می‌گوید: «۲۵ سال است که در رشته موزیک نظام فعالیت می‌کنم. موزیک دانشگاه سال ۱۳۲۹ تأسیس شد و از آن زمان تا به امروز نوازندگان بسیاری حضور داشتند که اغلب آنها بازنشسته شده‌اند. قبل از آن نام این دانشگاه، علوم انتظامی بود و حدود دو سال است با نام دانشگاه پلیس و تربیت افسری امام حسن مجتبی (ع) فعالیت می‌کند و حدود ۸۰۷ نفر نوازنده قدیمی دارد و مابقی نوازندگان کمتر از دو سال خدمت هستند و بسیار خوشحالم که توانستم

ادعایی

نداریم که

صد درصد

هستیم و

همچنان

در تلاشیم

تا کار خود

را ارتقا

بدهیم و این

پتانسیل

در اعضای

ارکستر

وجود دارد.

درخواست

ما این است

و انتظار

داریم

بودجه‌هایی

که بطور

مثال برای

تیم‌های

ورزشی و...

اختصاص

داده می‌شود

پخشی از

آن به چنین

ارکسترهایی

واگذار

شود تا

حامل پیام

فرهنگی

مردم ایران

به دنیا

باشیم

به یک سال به سطح آموزشی که مورد قبول ما است دست بایم. ولی برای حرفه‌ای شدن، بخصوص در سازهای بادی نیاز است زمان بسیاری در نظر گرفته شود، شاید حداقل ۵ تا ۶ سال و البته با حضور استادان کاربلد و با تجربه.»

به گفته سرهنگ فاضل عالیشان مدیر آموزش و تربیت افسری و تربیت افسری امام حسن مجتبی (ع) فعالیت می‌کند و حدود ۸۰۷ نفر نوازنده قدیمی دارد و مابقی نوازندگان کمتر از دو سال خدمت هستند و بسیار خوشحالم که توانستم

تالار وحدت که بزرگ‌ترین صحنه موسیقی ایران است اجرای برنامه داشته باشیم. سرهنگ عالیشان درباره حضور استاد مطرح موسیقی در این دانشگاه افزود: «مدتی جناب سرهنگ درجه‌دارین دانشگاه حضور و تدریس داشتند و از حمایت‌های ایشان برخوردار بودیم. استاد جاوید مجلسی هم برای آموزش ساز هورن حضور داشتند و دیگر استادان سرهنگ رحمت افشار آقایان لقا، هادی اسلامی و... آن زمان سازمان، برای حضور و دعوت از اساتید حمایت‌های بسیاری داشت و هزینه می‌کرد اما در حال حاضر آن قدر حق تدریس اساتید ناچیز است که متأسفانه اساتید تمایلی برای همکاری ندارند.»

اجرای موسیقی نظام در عرصه بین‌الملل

این رهبر ارکستر درباره اجرای این ارکستر در عرصه بین‌المللی گفت: «دوستان عزیز در بنیاد حفظ آثار و هستند موزیک نظامی ایران در مسابقات موزیک‌های نظامی بین‌المللی شرکت داده شود. جشنواره‌هایی که هر سال در یک کشور برگزار می‌شود و در تلاشیم موزیک مان را به سطح بین‌المللی برسانیم. همچنین در اجرای سرودهای کشورهای مختلف که ایران و در مراسم تشریفات اجرا می‌شود، به بهترین شکل این آثار را اجرا کنیم تا مهمانان که از مقامات ارشد آن کشورها هستند از این اجراها لذت ببرند. نوازندگان ارکستر رزم نوازان مقاومت این توانایی را دارند که در برنامه‌هایی چون المیک‌های ورزشی شرکت کنند و دیده شوند. اگرچه معتقدم موزیک خوب مسیر خود را ادعایی نداریم که صد درصد هستیم و همچنان در تلاشیم تا کار خود را ارتقا بدیم و این پتانسیل در اعضای ارکستر وجود دارد. درخواست ما این است و انتظار داریم بودجه‌هایی که بطور مثال برای تیم‌های ورزشی و اختصاص داده می‌شود بخشی از آن به چنین ارکسترهای واگذار شود تا حامل پیام فرهنگی مردم ایران به فیلیپین از آهنگسازان فرانسوی که به او «پاپوس» بود و در آخر سرود ماندگار «ایران» که اجرای این قطعات بارها مورد تشویق حاضران در سالن قرار گرفت. او درباره موزیک‌های نظامی و تفاوت آن به لحاظ سازندگی و... در ارتش،

مراسم تشریفات موزیک نظام

در مراسم تشریفات تنها یک با دو قطعه اجرا می‌شود. نکته قابل توجه این است که اجرای موسیقی نظام در مراسم تشریفات، و بهترین فرهنگی و هنری کشور است

سایت جشنواره

سرهنگ فاضل عالیشان رهبر ارکستر رزم نوازان مقاومت اولین اجرای این ارکستر را به روی صحنه برد

بزم و رزم رزم نوازان

می‌خواهیم با موسیقی نظام حامل پیام فرهنگی مردم ایران به دنیا باشیم

گفت‌وگو

نداسیجانی

روزنامه نگار

تا پیشرفت‌های حاصل‌شده و موفق به کسب درجات بالای نوازندگی شوند. اما بطور کلی همان‌طور که اشاره کردم متأسفانه تمام فعالیت موسیقایی دوستان در سازمان که فعالیت داریم -فراجا- (فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی)، تنها به یک یا دو موزیک در زبان هرسازمان، ارتش و موزیک ناچا... و... خلاصه می‌گردد و به موزیک‌های دیگر، چندان بهایی داده نمی‌شود و به همین دلیل دوستان و همکارانی که در این عرصه فعالیت می‌کنند، انگیزه‌ای برای خدمت در این رشته ندارند و فعالیتشان را جدی نمی‌گیرند. در ارکستر رزم نوازان مقاومت که متشکل از گروه کرو با سازبندی، سازهای بادی، سنخ و تیمپانی بود، نوازندگانی از یگان موزیک دانشگاه افسری و تربیت پلیس امام حسن مجتبی (ع) انتخاب شده و در جشنواره اجرای برنامه داشتند. هنرمندانی که صدای ساز و موسیقی هایشان کمتر به گوش مردم و مخاطبان موسیقی رسیده؛ این در حالی است که موسیقی نظامی در ایران سابقه‌ای کهن دارد. سرودهای جنگی همواره موجب نشاط سربازان و تلاشی برای رسیدن به پیروزی بوده است. نقش گروه‌های موزیک در دوران دفاع مقدس نیز یکی از نقاط مهم فعالیت‌های یگان‌های رزم نواز نیروهای مسلح بود. بخشی از نشاط، بهجت و روح حماسی نیروهای مسلح به دلیل اثرات هنری و حماسی گروه‌های موزیک است. با نواختن نواهای حماسی و بهره‌گیری از ادبیات فاخر ایرانی شور آفرینی می‌کنند و این ظرفیت عظیمی است که می‌تواند حرکت موسیقی حماسی و انقلابی را عزت‌مندانه تبلیغ کند.

سرهنگ عالیشان، درباره هنرجویان دانشگاه افسری گفت: «ما در خدمت دانشجویان تربیت افسری و دانشگاه پلیس هستیم و اهمیت فعالیت‌های ما در مراسم صف جمع و مراسم‌های تشریفات و همچنین اجراهایی در اعیاد و عزاداری است که متناسب با آن برنامه‌ها، قطعاتی را اجرا می‌کنیم. اما مهمترین وظیفه ما در دانشکده پلیس، اجرای موزیک برای دانشجویان دانشکده افسری و تمرینات صف جمع است. ما در هرمان دانشگاه مستقر است، آموزش جدی در این زمینه ندیده‌اند و بسیار ضعیف هستند و تنها اتفاق و مسیر ارتقای این دوستان، حضور یک فرمانده خوب و باتجربه و پیکر است

سرهنگ فاضل عالیشان رهبر ارکستر رزم نوازان مقاومت اولین اجرای این ارکستر را به روی صحنه برد

سرهنگ فاضل عالیشان رهبر ارکستر رزم نوازان مقاومت اولین اجرای این ارکستر را به روی صحنه برد

سرهنگ فاضل عالیشان رهبر ارکستر رزم نوازان مقاومت اولین اجرای این ارکستر را به روی صحنه برد

سرهنگ فاضل عالیشان رهبر ارکستر رزم نوازان مقاومت اولین اجرای این ارکستر را به روی صحنه برد

سرهنگ فاضل عالیشان رهبر ارکستر رزم نوازان مقاومت اولین اجرای این ارکستر را به روی صحنه برد

سرهنگ فاضل عالیشان رهبر ارکستر رزم نوازان مقاومت اولین اجرای این ارکستر را به روی صحنه برد

سرهنگ فاضل عالیشان رهبر ارکستر رزم نوازان مقاومت اولین اجرای این ارکستر را به روی صحنه برد

سرهنگ فاضل عالیشان رهبر ارکستر رزم نوازان مقاومت اولین اجرای این ارکستر را به روی صحنه برد

سرهنگ فاضل عالیشان رهبر ارکستر رزم نوازان مقاومت اولین اجرای این ارکستر را به روی صحنه برد

سرهنگ فاضل عالیشان رهبر ارکستر رزم نوازان مقاومت اولین اجرای این ارکستر را به روی صحنه برد

سرهنگ فاضل عالیشان رهبر ارکستر رزم نوازان مقاومت اولین اجرای این ارکستر را به روی صحنه برد

سرهنگ فاضل عالیشان رهبر ارکستر رزم نوازان مقاومت اولین اجرای این ارکستر را به روی صحنه برد

سرهنگ فاضل عالیشان رهبر ارکستر رزم نوازان مقاومت اولین اجرای این ارکستر را به روی صحنه برد

سرهنگ فاضل عالیشان رهبر ارکستر رزم نوازان مقاومت اولین اجرای این ارکستر را به روی صحنه برد

سرهنگ فاضل عالیشان رهبر ارکستر رزم نوازان مقاومت اولین اجرای این ارکستر را به روی صحنه برد

سرهنگ فاضل عالیشان رهبر ارکستر رزم نوازان مقاومت اولین اجرای این ارکستر را به روی صحنه برد

سرهنگ فاضل عالیشان رهبر ارکستر رزم نوازان مقاومت اولین اجرای این ارکستر را به روی صحنه برد

سرهنگ فاضل عالیشان رهبر ارکستر رزم نوازان مقاومت اولین اجرای این ارکستر را به روی صحنه برد

سرهنگ فاضل عالیشان رهبر ارکستر رزم نوازان مقاومت اولین اجرای این ارکستر را به روی صحنه برد

سرهنگ فاضل عالیشان رهبر ارکستر رزم نوازان مقاومت اولین اجرای این ارکستر را به روی صحنه برد

سرهنگ فاضل عالیشان رهبر ارکستر رزم نوازان مقاومت اولین اجرای این ارکستر را به روی صحنه برد

سرهنگ فاضل عالیشان رهبر ارکستر رزم نوازان مقاومت اولین اجرای این ارکستر را به روی صحنه برد

سرهنگ فاضل عالیشان رهبر ارکستر رزم نوازان مقاومت اولین اجرای این ارکستر را به روی صحنه برد

سرهنگ فاضل عالیشان رهبر ارکستر رزم نوازان مقاومت اولین اجرای این ارکستر را به روی صحنه برد

سرهنگ فاضل عالیشان رهبر ارکستر رزم نوازان مقاومت اولین اجرای این ارکستر را به روی صحنه برد

سرهنگ فاضل عالیشان رهبر ارکستر رزم نوازان مقاومت اولین اجرای این ارکستر را به روی صحنه برد

سرهنگ فاضل عالیشان رهبر ارکستر رزم نوازان مقاومت اولین اجرای این ارکستر را به روی صحنه برد

سرهنگ فاضل عالیشان رهبر ارکستر رزم نوازان مقاومت اولین اجرای این ارکستر را به روی صحنه برد

سرهنگ فاضل عالیشان رهبر ارکستر رزم نوازان مقاومت اولین اجرای این ارکستر را به روی صحنه برد

سرهنگ فاضل عالیشان رهبر ارکستر رزم نوازان مقاومت اولین اجرای این ارکستر را به روی صحنه برد

سرهنگ فاضل عالیشان رهبر ارکستر رزم نوازان مقاومت اولین اجرای این ارکستر را به روی صحنه برد

سرهنگ فاضل عالیشان رهبر ارکستر رزم نوازان مقاومت اولین اجرای این ارکستر را به روی صحنه برد

سرهنگ فاضل عالیشان رهبر ارکستر رزم نوازان مقاومت اولین اجرای این ارکستر را به روی صحنه برد

سرهنگ فاضل عالیشان رهبر ارکستر رزم نوازان مقاومت اولین اجرای این ارکستر را به روی صحنه برد

سرهنگ فاضل عالیشان رهبر ارکستر رزم نوازان مقاومت اولین اجرای این ارکستر را به روی صحنه برد

سرهنگ فاضل عالیشان رهبر ارکستر رزم نوازان مقاومت اولین اجرای این ارکستر را به روی صحنه برد

سرهنگ فاضل عالیشان رهبر ارکستر رزم نوازان مقاومت اولین اجرای این ارکستر را به روی صحنه برد

سرهنگ فاضل عالیشان رهبر ارکستر رزم نوازان مقاومت اولین اجرای این ارکستر را به روی صحنه برد

سرهنگ فاضل عالیشان رهبر ارکستر رزم نوازان مقاومت اولین اجرای این ارکستر را به روی صحنه برد

سرهنگ فاضل عالیشان رهبر ارکستر رزم نوازان مقاومت اولین اجرای این ارکستر را به روی صحنه برد

سرهنگ فاضل عالیشان رهبر ارکستر رزم نوازان مقاومت اولین اجرای این ارکستر را به روی صحنه برد

سرهنگ فاضل عالیشان رهبر ارکستر رزم نوازان مقاومت اولین اجرای این ارکستر را به روی صحنه برد

سرهنگ فاضل عالیشان رهبر ارکستر رزم نوازان مقاومت اولین اجرای این ارکستر را به روی صحنه برد

سرهنگ فاضل عالیشان رهبر ارکستر رزم نوازان مقاومت اولین اجرای این ارکستر را به روی صحنه برد

سرهنگ فاضل عالیشان رهبر ارکستر رزم نوازان مقاومت اولین اجرای این ارکستر را به روی صحنه برد

سرهنگ فاضل عالیشان رهبر ارکستر رزم نوازان مقاومت اولین اجرای این ارکستر را به روی صحنه برد

سرهنگ فاضل عالیشان رهبر ارکستر رزم نوازان مقاومت اولین اجرای این ارکستر را به روی صحنه برد

سرهنگ فاضل عالیشان رهبر ارکستر رزم نوازان مقاومت اولین اجرای این ارکستر را به روی صحنه برد

سرهنگ فاضل عالیشان رهبر ارکستر رزم نوازان مقاومت اولین اجرای این ارکستر را به روی صحنه برد

سرهنگ فاضل عالیشان رهبر ارکستر رزم نوازان مقاومت اولین اجرای این ارکستر را به روی صحنه برد

سرهنگ فاضل عالیشان رهبر ارکستر رزم نوازان مقاومت اولین اجرای این ارکستر را به روی صحنه برد

سرهنگ فاضل عالیشان رهبر ارکستر رزم نوازان مقاومت اولین اجرای این ارکستر را به روی صحنه برد

سرهنگ فاضل عالیشان رهبر ارکستر رزم نوازان مقاومت اولین اجرای این ارکستر را به روی صحنه برد

سرهنگ فاضل عالیشان رهبر ارکستر رزم نوازان مقاومت اولین اجرای این ارکستر را به روی صحنه برد

اجرای موسیقی ترکمن در سی و هشتمین جشنواره موسیقی فجر

عکس: سایت جشنواره

اجرای گروه موسیقی تاجیکستان در سی و هشتمین جشنواره موسیقی فجر

عکس: سایت جشنواره

شب شهیروز مرادی در سی و هشتمین جشنواره موسیقی فجر

عکس: سایت جشنواره

اجرای موسیقی آذربایجان در سی و هشتمین جشنواره موسیقی فجر

عکس: سایت جشنواره